

การบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์

Administration toward the Excellence of Early Childhood Development Centers

Under Faculty of Nursing

จุไรรัตน์ กีบ่าง¹ รองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว²

Jurairat Keebang¹ Assoc. Prof. Dr. Vorakarn Suksodkiew²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับกำกับนโยบายศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 5 คน ผู้บริหารระดับปฏิบัติการศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 4 คน ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 4 คน และผู้ใช้บริการศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์แบบ กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สหสัมพันธ์ มัชยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัย พบว่า

การบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้รับการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคต (Future Research) แบบ EDFR มีแนวโน้มความเป็นไปได้และสอดคล้องกันอย่างเป็นฉันทามติจำนวน 7 ด้าน 66 ตัวแปรย่อย ได้แก่ 1) ด้านผู้นำองค์กร มีจำนวน 11 ตัวแปรย่อย 2) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร มีจำนวน 8 ตัวแปรย่อย 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้ใช้บริการ มีจำนวน 8 ตัวแปรย่อย 4) ด้านการวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ มีจำนวน 11 ตัวแปรย่อย 5) ด้านการบริหารบุคลากร มีจำนวน 10 ตัวแปรย่อย 6) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน มีจำนวน 7 ตัวแปรย่อย และ 7) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ มีจำนวน 11 ตัวแปรย่อย

ABSTRACT

The purpose of this study was to find out Administration toward the excellence of early childhood development centers under faculty of nursing which apply ethnographic Delphi future research. The experts were 1) Policy supervisors, Early Childhood Development Center, number 5 people; 2) Early Childhood Development Center Operations Executive, number 4 people; 3) Practitioners in early childhood development centers, number 4 people

คำสำคัญ : การบริหารสู่ความเป็นเลิศ, ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์

¹ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

¹Doctor of Philosophy in Educational Administration Silpakorn University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

²Course Teacher in Doctor of Philosophy in Educational Administration Silpakorn University

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: จุไรรัตน์ กีบ่าง, jurairat.kee@hotmail.com

รับเมื่อ 2 มกราคม 2564 แก้ไข 28 มกราคม 2564 ตอรับ 1 กุมภาพันธ์ 2564

group; 4) User of Early Childhood Development Center under the Faculty of Nursing, number 8 people, in a total of 21 experts. The instruments for collecting the data composed of Semi-structured interview and opinionnaire about administration toward the excellence of early childhood development centers under the faculty of nursing. The statistical treatment used mode, median and interquartile range.

The results are as follow.

Administration toward the excellence of early childhood development centers under the faculty of nursing. Based on the analysis of data obtained from the opinions of experts on the administration toward the excellence of early childhood development centers under the faculty of nursing by using the EDFR technique. There were seven trends, possibilities, and consensus 66 sub-variables including 1) Organization leadership has 11 sub-variables, 2) Policy and management strategy has 11 sub-variables, 3) User focus has 8 sub-variables, 4) In measurement, analysis and knowledge management has 11 sub-variables, 5) Personnel management has 10 sub-variables, 6) The operating process had 7 sub-variables and 7) the operating results had 11 sub-variables.

Keywords: Administration toward the Excellent, Early Childhood Development Centers under Faculty of Nursing

ภูมิหลัง

ปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตที่พัฒนาการด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นฐานรากที่สำคัญสำหรับพัฒนาการในช่วงวัยต่อ ๆ ไป เด็กปฐมวัยที่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคนในทุกช่วงวัย โดยเฉพาะวัยเด็กมุ่งพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาพที่ดี มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีวินัย รักชาติ ศาสนา และเป็นพลเมืองดีของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2562, หน้า 8) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2561 – 2564 ได้กำหนดนโยบายด้านเด็กปฐมวัย 1) เด็กปฐมวัยทุกคนต้องได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านอย่างมีคุณภาพ ตามศักยภาพตามวัยและต่อเนื่อง 2) การพัฒนาเด็กตามข้อ 1 ต้องจัดให้เป็นระบบและมีความสัมพันธ์ระหว่างกันโดยบูรณาการชัดเจนระหว่างหน่วยงานราชการและที่ไม่ใช่ราชการ ระหว่างวิชาชีพที่สัมพันธ์กับการพัฒนาเด็กปฐมวัยและระหว่างระดับต่าง ๆ ของการบริหารราชการแผ่นดินจากระดับชาติ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น 3) รัฐและทุกภาคส่วนต้องร่วมกันระดมทรัพยากรให้เพียงพอแก่การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามนโยบายข้อ 1 นอกจากนี้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการที่พัฒนาเด็กปฐมวัย เป้าประสงค์ที่ 1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกแห่งได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและเป้าประสงค์ที่ 2) คุณภาพของระบบบริการและระบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้รับการปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, หน้า 3) ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีการจัดการศึกษาที่ดี มีคุณภาพและมาตรฐาน มีความเป็นเลิศและมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในวัยนี้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งอันจะส่งผลไปถึงการพัฒนาระยะต่อไปในชีวิต

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นอย่างมาก เพราะถือว่าเป็นการวางรากฐานชีวิตทุกด้าน โดยดำเนินการร่วมกันทั้งกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงอุตสาหกรรม นอกจากนี้สถาบันการศึกษาพยาบาลศาสตร์ เป็นอีกองค์กรหนึ่งที่ได้จัดให้มีการบริการดูแลเด็กตั้งแต่วัยทารกถึงวัยก่อนอนุบาล อีกทั้งยังเพื่อเป็นแหล่ง

ฝึกประสบการณ์การเรี ยนรู้สำหรับนักศึกษาพยาบาลและนักศึกษาทุกระดับทุกหลักสูตร ภารกิจของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ภารกิจ คือ 1) ภารกิจด้านการดูแลเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 2) ภารกิจด้านการเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาในการดูแลส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการเด็กปฐมวัย 3) ภารกิจด้านบริการวิชาการแก่สังคมเป็นแหล่งเรียนรู้ฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพของพี่เลี้ยง/ผู้ดูแลเด็ก รวมทั้งเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของเด็กปฐมวัย

จากการตอบทริเย นศูนย์เด็กเล็กในสถาบันการศึกษาพยาบาลศาสตร์ในสังกัดมหาวิทยาลัย พบว่าได้มาตรฐาน มีรูปแบบการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ ที่มีวาระการทำงาน ผู้อำนวยการศูนย์หรือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยที่ขึ้นตรงกับคณบดี มีการกำหนด ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ตั วบ่งชี้และแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปี มีการควบคุมคุณภาพการให้บริการโดยคณะกรรมการบริหารศูนย์ ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการประกันคุณภาพของคณะพยาบาลศาสตร์ ผู้รับบริการเป็นเด็กวัยทารกจนถึงวัยก่อนเข้าเรียนชั้นอนุบาล ส่วนใหญ่เด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการเหมาะสมตามวัย แต่ยังพบเด็กบางส่วนที่เข้ารับบริการเป็นเด็กที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ เช่น เด็กมีน้ำหนักตัวน้อย เด็กที่สงสัยมีพัฒนาการล่าช้าที่ต้องรับการส่งเสริมการเจริญเติบโตและกระตุ้นพัฒนาการ และยังพบเด็กที่มารับบริการที่ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยมีภาวะเจ็บป่วยโดยส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรคหวัดมากที่สุด สำหรับแนวทางการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ แม้ทางศูนย์ จะมีระบบการเฝ้าระวังและการจัดการเป็นอย่างดีแต่การควบคุมการติดเชื้อโรคนั้นยังเป็นประเด็นปัญหาที่พบบ่อย ด้านบุคลากรในการพัฒนาศักยภาพพี่เลี้ยงคณะพยาบาลศาสตร์ มีการจัดสรรงบประมาณให้บุคลากรไปเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์การเลี้ยงดูเด็ก โดยการอบรมทางวิชาการ ศึกษาดูงาน แต่บางครั้งไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีพี่เลี้ยงสำรองที่จะเข้าทดแทนพี่เลี้ยงที่เข้ารับการอบรม นอกจากนี้ ร้อยละ 50 ของพี่เลี้ยงมีอายุอยู่ระหว่าง 46-50 ปี จึงควรมีการเตรียมพี่เลี้ยงรุ่นใหม่ มาเรียนรู้เทคนิคการเลี้ยงดูเด็ก จากพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์สะสมมายาวนาน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย ส่วนมากจะเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการดูแลเพื่อส่งเสริมสุขภาพเด็กในช่วงที่เด็กอยู่บ้าน อย่างไรก็ตามผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการมีส่วนร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยมากขึ้น สำหรับด้านการทำวิจัยแม้ว่าจะมีการบูรณาการผลงานวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการให้บริการดูแลเด็กโดยคณาจารย์จากกลุ่มวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ร่วมกับบุคลากรในคณะพยาบาลศาสตร์ ผลการวิจัยที่ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติอย่างชัดเจน แต่ยังไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งการวิจัยเพื่อพัฒนางานของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยยังมีน้อย การศึกษาแต่ละเรื่องมีระยะห่างกันมาก และหัวข้อวิจัยขาดความหลากหลาย (ลดาวัลย์ ประทีปชัยกุลและคณะ, 2555, หน้า 18 - 21)

จะเห็นได้ว่าศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์นอกจากเป็นแหล่งให้บริการการดูแลเด็กปฐมวัยที่ได้รับการรับรองคุณภาพมีมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติแล้ว แต่ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ก็ยังพบปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ภาวะความเจ็บป่วยและการควบคุมการติดเชื้อของเด็กที่มารับบริการที่ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย รวมถึงปัญหาด้านพัฒนาการการเจริญเติบโตของเด็กแม้ภาพรวมเด็กส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่ยังพบปัญหาด้านการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กในบางส่วน อีกทั้งจากภารกิจที่หลากหลายของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ที่มีทั้งด้านการเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ให้นักศึกษา เป็นแหล่งศึกษาวิจัย เป็นแหล่งฝึกอบรมและศึกษาดูงาน ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการนอกเหนือจากได้รับการรับรองมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยตามเกณฑ์มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติทั่วไป ทั้งนี้เพื่อให้ภารกิจต่าง ๆ บรรลุสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพสูงสุด ผู้วิจัยในฐานะหนึ่งในผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ จึงได้สนใจและดำเนินการวิจัยเพื่อหาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะ

พยาบาลศาสตร์ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยมีการบริหารจัดการเป็นแหล่งให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเกิดคุณภาพที่สูงสุด ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยเต็มตามศักยภาพการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

คำถามการวิจัย

การบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์มีลักษณะอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อทราบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์

กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารระดับกำกับนโยบายศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 5 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับปฏิบัติการศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 4 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติการในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 4 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้ให้บริการศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured interview) เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ 21 คน เกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์

2. แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม แสดงความคิดเห็นในรอบที่ 2 - 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสืออนุเคราะห์จากภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรถึงผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญเพื่อสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured interview) ที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ความเห็นชอบ และจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 มาวิเคราะห์ข้อมูล content analysis แล้วพัฒนาเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบให้คำแนะนำ แล้วทำการจัดส่งแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ที่สร้างโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประเภท google docs ส่งผ่านระบบออนไลน์กลับไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมทั้ง 21 คน ได้แสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยได้ติดตามเพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น โดยนำมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคต (Future Research) แบบ EDRF มีแนวโน้มความเป็นไปได้และสอดคล้องกันอย่างเป็นนัยทางสถิติจำนวน 7 ด้าน สรุปได้ ดังนี้

1. ด้านผู้นำองค์กร มีจำนวน 11 ตัวแปรย่อย โดยคนปกติและหัวหน้าศูนย์ฯ ต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีความสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยและคณะพยาบาลศาสตร์ รวมถึงต้องมีการสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจและนโยบายให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารต้องมีการกำหนดโครงสร้างองค์กรและกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้ชัดเจน มีการวางแผนด้านทรัพยากรบุคคลทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่มุ่งเน้น

ขีดความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากรที่เพียงพอยึดตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และมีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน มีการจัดสรรทรัพยากรด้านการเงินและด้านอื่น ๆ อย่างเพียงพอพร้อมใช้ปฏิบัติงาน มีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานและผลการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ อีกทั้งผู้บริหารมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ตัดสินใจแก้ปัญหา ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีธรรมาภิบาล บริหารจัดการด้วยความโปร่งใส มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และมีความเสียสละ มุ่งมั่น ทดมเททำงานอย่างเต็มที่ ให้การสนับสนุนในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน มีการพัฒนานวัตกรรม และนำองค์การสู่การเป็นองค์กรที่ยั่งยืน

2. ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร มีจำนวน 8 ตัวแปรย่อย โดยการวางแผนกลยุทธ์ต้องมีการนำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis) มาใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจที่กำหนดไว้ รวมถึงมีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการมาวางแผนกิจกรรมเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ แผนกลยุทธ์มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการกำหนดกิจกรรมและตารางเวลาการปฏิบัติ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดเพื่อวัดความสำเร็จการดำเนินงาน การกำหนดแผนปฏิบัติการมีทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาวพร้อมทั้งมีแผนปฏิบัติการที่รองรับการเปลี่ยนแปลง มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และในแต่ละระยะของการดำเนินการและเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง มีการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการให้บุคลากรในศูนย์ ทราบ เพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการติดตามผลการดำเนินงาน ความสำเร็จของแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องและครอบคลุมตอบสนองความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และมีการคาดการณ์ผลการดำเนินการตามกรอบเวลาของแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวโดยใช้ตัววัดหรือดัชนีวัดผลการดำเนินการที่สำคัญ

3. ด้านการมุ่งเน้นผู้ให้บริการ มีจำนวน 8 ตัวแปรย่อย โดยมีการจัดให้บริการอย่างมีคุณภาพเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อรายงานผลการดำเนินการและรับฟังข้อเสนอแนะและร่วมกันวางแผนทางการบริการเพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจและความผูกพันของผู้ใช้บริการ โดยมีการสอบถามความต้องการ ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจต่อการรับบริการจากศูนย์ฯ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ทบทวน ปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์ฯ อย่างทันเวลาที่ รวมถึงผู้ให้บริการศูนย์ฯ ในกลุ่มนักศึกษาที่มาฝึกปฏิบัติงานให้มีการประเมินแหล่งฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ทบทวน ปรับปรุงการดำเนินงานและจัดทำแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อสร้างความพึงพอใจและความผูกพันของผู้ใช้บริการ

4. ด้านการวัดผล การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดการความรู้ มีจำนวน 11 ตัวแปรย่อย ในการวัดและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานต้องมีการนำข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ มาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ตัวชี้วัดและการดำเนินงานของศูนย์ฯ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งต้องมีการจัดระบบการบริหารจัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ข้อมูลสารสนเทศต้องเป็นปัจจุบัน ทันสมัย รวดเร็วต่อการนำไปใช้งานและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย ในระบบข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพสูง มีการนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้บริการ มีการพัฒนาระบบการวัดผลการดำเนินการให้ทันต่อความต้องการและการเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกศูนย์ฯ มีการวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการโดยเปรียบเทียบกับศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยคู่แข่งและมาตรฐานสากลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการนำวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศไปใช้ในการดำเนินงาน

5. ด้านการบริหารบุคลากร มีจำนวน 10 ตัวแปรย่อย มีการสร้างแรงจูงใจ ชักจูงกำลังใจและความพึงพอใจของบุคลากรในการปฏิบัติงาน มีการสร้างความผูกพัน ความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพที่ยั่งยืนในอนาคตให้แก่บุคลากร มีการจัดสวัสดิการ มีการบริหารค่าตอบแทน การยกย่องชมเชยตลอดจนการให้รางวัลและสิ่งจูงใจเพื่อช่วยส่งเสริมผลการปฏิบัติงานที่ดี อำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน มีการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย การป้องกันภัยเพื่อป้องกันการเจ็บป่วยจากการทำงาน และเตรียมพร้อมสำหรับภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติ มีการจัดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เป็นธรรมรวมทั้งมีการแจ้งผลการประเมินให้บุคลากรทราบเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น รวมทั้งมีการนำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานมาเชื่อมโยงกับผลลัพธ์ของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย มีการกำหนดคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นของบุคลากรที่มีศักยภาพมุ่งเน้นสมรรถนะหลัก การตอบสนองต่อความท้าทายเชิงกลยุทธ์ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง อีกทั้งมีการสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานด้านการเรียนรู้การพัฒนาด้านทักษะและส่งเสริมการนำความรู้และทักษะใหม่มาใช้ในการทำงาน และมีการวางแผนการสืบทอดตำแหน่งที่มีประสิทธิภาพ มีการถ่ายทอดความรู้จากผู้ปฏิบัติงานที่จะลาออกหรือเกษียณอายุ

6. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน มีจำนวน 7 ตัวแปรย่อย มีการจัดระบบและกระบวนการดำเนินงานจากความต้องการของผู้ใช้บริการรวมทั้งจากกฎหมายและระเบียบราชการมากำหนดกระบวนการทำงานอย่างชัดเจน กระบวนการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ส่งผลให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ มีการประเมินการดำเนินงานในการป้องกันและจัดการกับภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉิน เพื่อเตรียมพร้อมและเกิดความต่อเนื่องของการดำเนินการ มีการกำหนดมาตรการและสร้างสรรค์นวัตกรรม นำผลงานวิจัย แรงแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศมาใช้ในการกระบวนการทำงาน มีระบบการควบคุมคุณภาพภายในและภายนอกมีการตรวจสอบและการปรับปรุงกระบวนการหรือผลการดำเนินงานของกระบวนการเพื่อให้มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ป้องกันข้อผิดพลาดและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

7. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ มีจำนวน 11 ตัวแปรย่อย โดยศูนย์ฯ ต้องมีผลลัพธ์ด้านความสำเร็จตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ตั้งไว้ ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการรับบริการและมีแนวโน้มเป็นที่นิยมของผู้ปกครองและชุมชนในการส่งบุตรหลานมาเรียน ทรัพยากรการเงินมีความสมดุลสามารถเลี้ยงตัวเองได้ บุคลากรได้รับการพัฒนาขีดความสามารถและมีความพึงพอใจและมีความผูกพันในการทำงาน เด็กมีพัฒนาการและการเจริญเติบโตเหมาะสมตามวัย มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง มีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญ เป็นแหล่งศึกษาดูงานด้านการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก มีการบูรณาการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กได้ประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์รายวิชาที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านผู้นำองค์กร โดยผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย/คณะพยาบาลศาสตร์และเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บริการ มีการสื่อสารและส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการตามเป้าหมายของแผน ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีธรรมาภิบาล มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีความเสียสละ ทุ่มทำงานอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กันยา สงฆ์คลังและคณะ (2554, หน้า 57-69) ที่ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนอกระบบ ขอดเยี่ยม ระดับประเทศ พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ทำให้ได้รับรางวัล ประกอบด้วย 1) ผู้นำมีสมรรถนะใน 4 ด้าน คือ ความคิด บริหารคน บริหารงานและเด่นทางประสานงาน 2) มีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมภาพ สี่ภัยรัตน์ (2560, หน้า 271) ที่ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา พบว่าการบริหาร

คุณภาพในด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ประกอบด้วย 10 ตัวแปร คือ ผู้บริหาร 1) รับผิดชอบงานคุณภาพการศึกษา 2) สร้างความเข้าใจและสื่อสารในเรื่องการบริหารคุณภาพ 3) มีภาวะผู้นำ 4) มีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 5) มีจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 6) มีความเป็นผู้นำวิชาการ 7) มีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียนและผู้ปกครอง 8) มีการบริหารจัดการด้วยความโปร่งใส 9) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บริหารในโรงเรียนใกล้เคียง และ 10) ผู้บริหารเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร แผนกลยุทธ์มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนและนำไปปฏิบัติได้จริง มีการทำ (SWOT Analysis) มาใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกับภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย/คณะพยาบาลศาสตร์และความต้องการของผู้ใช้บริการ แผนกลยุทธ์มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานระยะสั้นและระยะยาว มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ผู้รับผิดชอบ และการนิเทศติดตามตามแผนปฏิบัติการให้บรรลุผลสำเร็จ โดยศูนย์ฯ มีกลยุทธ์ที่เน้นภารกิจด้านการดูแลและพัฒนาคุณภาพเด็ก ด้านการเรียนการสอนเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติของนักศึกษา ด้านบริการวิชาการ และงานวิจัย ในการดำเนินงานทุกด้านเน้นการพัฒนาคุณภาพของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นวงจร Plan-Do-Check-Act (PDCA) ทำให้มีการติดตาม ควบคุม และพัฒนาคุณภาพของการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่ตั้งไว้อย่างครบถ้วนและตอบสนองความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ มีการคาดการณ์ผลการดำเนินงานโดยเปรียบเทียบเคียงกับผลงานที่ผ่านมา กับศูนย์ฯ คู่เทียบเคียงหรือมาตรฐานที่สำคัญอื่น ๆ สอดคล้องกับผลวิจัยของเปญจนารถ อมรประสิทธิ์ (2557, หน้า 1-9) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่ารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ องค์ประกอบที่ 1 เกี่ยวข้องกับหลักของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ คือ หลักการเปรียบเทียบสมรรถนะ การบริหารสู่ความเป็นเลิศ ต้องมีการใช้ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบผลการดำเนินการ และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของกิจกรรมที่คล้ายคลึงกันภายในหรือภายนอกหน่วยงาน หรือองค์กรที่คล้ายคลึงกันทั้งในพื้นที่ภูมิศาสตร์เดียวกันและต่างพื้นที่ หรือการเทียบเคียงกับเกณฑ์เปรียบเทียบที่เหมาะสม เพื่อให้เข้าใจถึงผลการดำเนินการระดับโลกในปัจจุบัน และเพื่อให้บรรลุผลการปรับปรุงอย่างก้าวกระโดด สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนางานให้ดีกว่าเดิม

3. ด้านการมุ่งเน้นผู้ใช้บริการ มีการให้บริการที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้บริการ สร้างความพึงพอใจและความผูกพันของผู้ใช้บริการ มีวิธีการรับฟังเสียงผู้ใช้บริการ มีการสอบถามความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจต่อการได้รับบริการจากผู้ให้บริการ มีการประเมินแหล่งฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ทบทวน ปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์ฯ อีกทั้งมีกระบวนการจัดการกับข้อร้องเรียนที่ได้รับจากผู้ใช้บริการและผู้เกี่ยวข้องของศูนย์ฯ พิจารณาสาเหตุและนำมาแก้ไขเพื่อหลีกเลี่ยงความไม่พึงพอใจในอนาคต สอดคล้องกับการวิจัยของ ณรงค์ แสงบุศย์ (2556, หน้า 183) ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสู่ความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเฉพาะทางสังกัดกองทัพเรือ พบว่า การให้ความสำคัญกับนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการตลาดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การบริหารสู่ความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเฉพาะทางสังกัดกองทัพเรืออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงจากมากลงมา 3 อันดับ ได้แก่ การให้ความสำคัญในกิจกรรมของนักเรียน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและผู้ปกครอง มีความรอบรู้ถึงความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเรียงจากน้อยที่สุดขึ้นไป 2 อันดับ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเช่นผู้ปกครอง การจัดการศึกษาสามารถสนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียน สังคม และชุมชน

4. ด้านการวัดผล การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดการความรู้ มีการสนับสนุนให้บุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันรวดเร็วต่อการนำไปใช้งาน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และความคาดหวังขององค์กร มีการวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการ

โดยเปรียบเทียบกับศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยคู่เทียบเคียงและมาตรฐานสากลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา มีการทบทวนผลการดำเนินการ คิดค้นและปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน และสร้างนวัตกรรม ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ มีการพัฒนาระบบการวัดผลการดำเนินการให้ทันต่อความต้องการและการเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกศูนย์ มีการจัดการความรู้ขององค์การเพื่อให้บรรลุผลในการรวบรวมและถ่ายทอดความรู้สู่ครู/บุคลากร/ผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการจัดการความรู้ที่บรรลุผลของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการนำวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศไปใช้ดำเนินงานและวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีการนำความรู้ที่หลากหลาย นำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการบูรณาการการให้บริการของศูนย์ฯ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณรงค์ แสงบุศย์ (2556, หน้า 183) ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสู่ความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเฉพาะทางสังกัดกองทัพเรือ พบว่า การบริหารสู่ความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเฉพาะทางสังกัดกองทัพเรืออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากลงมาน้อย ได้แก่ มีการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียน มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศที่ดี มีการวัด และวิเคราะห์การปฏิบัติงาน และมีการปรับปรุงระบบสารสนเทศอยู่เสมอ และเรียงจากน้อยที่สุดขึ้นไป 2 อันดับ ได้แก่ มีการจัดเก็บองค์ความรู้ในรูปแบบองค์รวมสะดวกต่อการสืบค้น มีระบบในการจัดสรรทรัพยากรดำเนินงานขององค์กร/สถานศึกษา

5. ด้านการบริหารบุคลากร ผู้บริหารต้องสร้างขวัญกำลังใจ แรงจูงใจให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ จัดสวัสดิการ อำนาจความสะดวกด้านต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน มีการสร้างความพึงพอใจและความผูกพันของบุคลากร สร้างความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพที่ยั่งยืน มีการกำหนดคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นของบุคลากรที่มีศักยภาพมุ่งเน้นสมรรถนะหลัก การตอบสนองต่อความท้าทายเชิงกลยุทธ์ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรตามศักยภาพของแต่ละคนให้พัฒนาความรู้ความสามารถจนเกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ได้รับการยอมรับจากผู้ปกครอง บุคลากรเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีการวางแผนการสืบทอดตำแหน่งหัวหน้างาน ผู้บริหารงานและตำแหน่งผู้นำอื่น ๆ ที่มีประสิทธิภาพ มีการถ่ายทอดความรู้จากผู้ปฏิบัติงานที่จะลาออกหรือเกษียณอายุ สอดคล้องกับแนวคิดของรูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) ให้ความสำคัญกับบุคลากรในด้านผลลัพธ์ของบุคลากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความตระหนัก ในด้านประสิทธิภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ และด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคนต้องมีความตั้งใจ ความร่วมมือและมีความปรารถนาดีในการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศทุกฝ่ายสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ราตรี ศรีไพรวรรณ (2555, หน้า 182-194) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา พบว่า ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก ได้แก่ 1) ผู้ใจผู้ปฏิบัติงาน (Workforce Engagement) 2) ปรับปรุงการบริหารผลการดำเนินงาน (Performance Management Improvement) 3) ปรับปรุงระบบและกระบวนการ (Work System and Process Improvement) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกันยา สงฆ์คลัง และคณะ (2554, หน้า 57-69) ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่าน้อย ยอดเยี่ยม ระดับประเทศ พบว่า กลยุทธ์ในการพัฒนาและปัจจัยแห่งความสำเร็จของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขา เมืองค้อประกอบเด่น คือ 1) สร้างเครือข่ายผู้มีจิตอาสา สร้างความเป็นเจ้าของในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) สร้างและพัฒนานวัตกรรมเสริมสร้างเด็กของท้องถิ่นสู่หลักสูตรสถานศึกษา 3) พัฒนาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ 4) ปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเหมาะสมในการพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย

6. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน จัดกระบวนการปฏิบัติงานจากความต้องการของผู้ใช้บริการ มีการกำหนดแนวปฏิบัติที่ใช้ในการควบคุมและปรับปรุงกระบวนการทำงาน มีระบบการควบคุมภายใน มีการตรวจสอบและการปรับปรุงกระบวนการหรือผลการดำเนินงานของกระบวนการเพื่อให้มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น เพื่อให้ทันกับความต้องการของผู้ใช้บริการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมภาพ ลิ้มยรัตน์ (2560, หน้า 280-281) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหาร

คุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา พบว่า องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร 1) โรงเรียนดำเนินงานตามวงจรคุณภาพในการบริหารงานทุกฝ่าย 2) โครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียนมีความเหมาะสม 3) โรงเรียนบริหารจัดการตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติ 4) โรงเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับการศึกษาของ เบญจนาถ อมรประสิทธิ์ (2557, หน้า 1-9) ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่ารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า หลักของการบริหารสู่ความเป็นเลิศต้องมีการประสานกลมกลืนกันของแผนกระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญขององค์กร

7. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ มีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจ มีแนวโน้มเป็นที่นิยมของผู้ปกครองและชุมชนในการส่งบุตรหลานมาเรียน บุคลากรมีความพึงพอใจและมีความผูกพันในการทำงาน มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี เด็กมีพัฒนาการและการเจริญเติบโตเหมาะสมตามวัย มีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญ เป็นแหล่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักศึกษาเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ตามความต้องการวิชาชีพที่ตั้งไว้ ศูนย์ฯ มีการส่งเสริมนวัตกรรมและการนำงานด้านการวิจัยมาใช้บูรณาการการจัดการศึกษารวมการดูแลสุขภาพและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เต็มดวง บุญเปี่ยมศักดิ์และคณะ (2554, หน้า 161-174) ทำการศึกษาเรื่อง การถอดบทเรียนศูนย์เด็กเล็กต้นแบบในสถาบันการศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยด้านผลลัพธ์ คือเด็กได้รับการสร้างเสริมสุขภาพ และพัฒนาการ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ และมีงานวิจัยและนวัตกรรม ด้านการสร้างเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในกลุ่มเฉพาะศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ โดยเน้นไปที่การบริหารสู่ความเป็นเลิศ หากจะนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้จะต้องดูบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยในสังกัดที่จะนำไปปรับใช้ให้เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยในบริบทสังกัดหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์

2.3 ควรมีการศึกษากลยุทธ์ในการส่งเสริมการบริหารสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กันยา สงฆ์คลังและคณะ. (2554). กลยุทธ์ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนอ้ายอยู่ ยอดเยี่ยม ระดับประเทศ. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*. 4(1); 57-69.
- ณรงค์ แสงบุญชัย. (2556). *การบริหารสู่ความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเฉพาะทาง สังกัดกองทัพเรือ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เต็มดวง บุญเปี่ยมศักดิ์และคณะ. (2557). การถอดบทเรียนศูนย์เด็กเล็กต้นแบบในสถาบันการศึกษาพยาบาล. *วารสารพยาบาลสาธารณสุข*. 28(1); 161-14.
- เบญจนาถ อมรประสิทธิ์. (2557). *รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ราตรี ศรีไพรวรรณ. (2555). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลดาวลัย ประทีปชัยกูรและคณะ. (2555). การถอดบทเรียนศูนย์เด็กเล็กในสถาบันการศึกษาพยาบาล: ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย สถาบันการศึกษาพยาบาลศาสตร์แห่งหนึ่งในมหาวิทยาลัย. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*. 32(3); 13-26.
- สมภาพ ลิ้มยรัตน์. (2560). *รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับย่อ)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.